ПРИЕТА НА КС 11.09.2026г. УТВЪРДИЛ: ПРОФ. Д-Р А. БАЛТАДЖИЕВ, ДМ

ПРОГРАМА
ПО АНАТОМИЯ И КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ – I ЧАСТ ЗА СТУДЕНТИ
СПЕЦИАЛНОСТ АКУШЕРКА
ЗИМЕН СЕМЕСТЪР НА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.
ЛЕКТОР: ДОЦ Д-Р А. ФЪСОВА, ДМ
I КУРС, I СЕМЕСТЪР

СЕДМИЦА	ЛЕКЦИИ – 2 ч.	УПРАЖНЕНИЯ
I. **15.09. – 18.09**	Предмет и задачи на анатомията. Методи на изследване. Кратък исторически преглед. Морфология и размножаване на **клетката. Тъкани** – определение. Епителна, съединителна, мускулна и нервна тъкан.	
II. **21.09. - 25.09.**	**Двигателна система. Устройство на костите**. Развитие и растеж на костите. Кости и стави на гръбначния стълб и гръдния кош. Кости и стави на раменния пояс и свободен горен крайник. Кости и стави на тазовия пояс и свободния долен крайник. Кости и свързвания на черепа, мозъчен и лицев дял. **Черепът** като цяло. Видове свързвания между костите: непрекъснато и прекъснато. **Стави** - устройство и видове.	
III. **28.09. - 02.10.**	**Двигателна система. Устройство и форм на мускулит**е. Помощни образувания на мускулите. Мускули на главата – мимически и дъвкателни. Мускули на гърба и шията. Мускули на раменния пояс и мишницата. Мускули на предмишницата и ръката.	
IV. **05.10. - 09.10.**	Мускули на гръдната стена. Коремни мускули и диафрагма. Мускули на тазовия пояс и свободен долен крайник. **Венозни системи:** система на горната куха вена, долната куха вена и вратната вена.	
V. **12.10. – 16.10.**	**Сърдечно-съдова система.** Сърце-устройство. Устройство на стената на кръвоносните съдове: артерии, вени и	Общ преглед на **костите** и **ставите** и **мускулите в** човешкото тяло.

	капиляри. Съдове на големия кръг на кръвообръщението: клонове на възходящата аорта, аортната дъга, гръдна и коремна аорта.	
VI. **19.10. - 23.10.**	**Главни артерии и вени** на горните, долните крайници и главата. Съдове от малкия кръг на кръвобръщението: белодробна артерия и белодробни вени. Слезка, лимфни възли, лимфни съдове.	**Сърдечно съдова система.** Сърце и големи съдове на сърцето. Венозни системи: система на горната куха вена, долната куха вена и вратната вена.
VII. **26.10. – 30.10.**	**Дихателна система.** Органи на дихателната система: носна кухина, гръклян, трахея, бронхи, бял дроб. Плевра.	**Дихателната система**. Органи на дихателната система: носна кухина гръклян. Трахея, бронхи., бели дробове.
VIII. **02.11. - 06.11.**	**Храносмилателна система**. Общи данни за храносмилателната система. Принципно устройство на стената на органите в храносмилателната система. Устна кухина, гълтач, хранопровод, стомах. Устройство на тънкото и дебелото черво. Черен дроб и жлъчен мехур. Задстомашна жлеза. Коремница.	**Отделителна система.** Съставни органи, функция, форма, големина, разположение, външна морфология
IX. **09.11. – 13.11**	**Устройство на бъбрека** и бъбречното легенче. Пикочопровод. Пикочен мехур и пикочен канал.	**Мъжка полова система**. Съствани органи, функция, форма, големина разположение, външна морфология. **Женска полова система.** Съствани органи, функция, форма, големина разположение, външна морфология.
X. **16.11. - 20.11.**	**Мъжка полова система**. Вътрешни полови органи - тестис, придатък на тестиса, семепроводен канал, семенно мехурче, простатна жлеза. Външни полови органи – скротум, полов член.	**ЦНС-мозъци.** Строеж на гръбначния мозък. Строеж на продълговатия и малкия мозък. Строеж на средния и междинния мозък. Ретикуларна формация. Краен мозък.
XI. **23.11. – 27.11**	**Женска полова система.** Женска полова система. Вътрешни полови органи: яйчник, маточна тръба, матка и влагалище. Външни полови органи: големи и малки срамни устни, клитор, пещеристи луковици на предверието и	**Нервна система.** Обвивки на главния и гръбначния мозък – мозъчни вентрикули, кръвоснабдяване на главния мозък. Ликвор.

	големите предверни жлези. Млечни жлези.	Гръбначно-мозъчни нерви. Черепно-мозъчни нерви. Вегетативна нервна система – симпатиков и парасимпатиков дял.
XII **30.11. - 04.12.**	**Жлези с вътрешна секреция.** Устройство на жлезите с вътрешна секреция: хипофиза, епифиза, щитовидна жлеза и околощитовидни жлези. Задстомашна жлеза. Надбъбречни жлези.	**Сетивни органи**. Орган на зрението и слуха.
XIII. **07.12. - 11.12.**	**Нервна система.** Строеж на гръбначния мозък. Строеж на продълговатия и малкия мозък. Строеж на средния и междинния мозък. Ретикуларна формация. Краен мозък.	
XIV. **14.12. - 18.12.**	**Нервна система.** Обвивки на главния и гръбначния мозък – мозъчни вентрикули, кръвоснабдяване на главния мозък. Ликвор. Гръбначно - мозъчни нерви. Черепно-мозъчни нерви. Вегетативна нервна система – симпатиков и парасимпатиков дял.	
XV. **21.12. - 23.12.**	**Сетивни органи.** Устройство на кожата. Орган на вкуса и обонянието. Орган на слуха и равновесието. Орган на зрението.	

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Анатомия на човека. Учебник – атлас за медицински колежи, Василев В. , Балтаджиев Г., Балтаджиев А., Пловдив, 2011, 2016, 2018, 2020.
2. Синельников Р. Атлас анатомии человека, - Медицина, т.1,2,3 - 1980г. и др. издания на същия атлас.
3. Пенев, Д. и колектив - Анатомия и физиология на човека - учебник за подготовка на здравни кадри, МФ, 1989 г.
4. Гълъбов, Г., Г. Василев – Репетиториум анатомикум III изд, София, Мед. и физк., 1990г
5. Ванков, В., - Анатомия на човека, МФ, 1990г. – учебник за студенти по медицина
6. Анатомия: Учебник-атлас за медицинските колежи, Василев В. – София, 1999
7. Павлов, А. и др. Анатомия и физиология /А. Павлов, П. Йотовски, Т. Аврамова-София; АРСО, 2002.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯТА ПО АНАТОМИЯ ЗА СТУДЕНТИ
СПЕЦИАЛНОСТ АКУШЕРКА
ЗИМЕН СЕМЕСТЪР НА УЧЕБНАТА 2026/2027 г.

СЕДМИЦА	УПРАЖНЕНИЯ	ЧАСОВЕ
V. **12.10. - 16.10.**	Общ преглед на **костите** и **ставите** и **мускулите в** човешкото тяло.	**2 часа**
VI. **19.10.- 23.10.**	**Сърдечно съдова система.** Сърце и големи съдове на сърцето. Аорта. Венозни системи: система на горната куха вена, долната куха вена и вратната вена.	**2 часа**
VII. **26.10. – 30.10.**	**Дихателната система**. Органи на дихателната система: носна кухина гръклян. Трахея, бронхи., бели дробове.	**2 часа**
VIII. **02.11. - 06.11.**	**Храносмилателна и отделителна системи.** Съставни органи, функция, форма, големина, разположение, външна морфология.	**2 часа**
IX. **09.11. – 13.11.**	**Мъжка полова система**. Съствани органи, функция, форма, големина разположение, външна морфология. **Женска полова система.** Съствани органи, функция, форма, големина разположение, външна морфология.	**2 часа**
X. **16.11. - 20.11.**	**ЦНС-мозъци.** Строеж на гръбначния мозък. Строеж на продълговатия и малкия мозък. Строеж на средния и междинния мозък. Ретикуларна формация. Краен мозък.	**2 часа**
XI. **23.11. - 27.11.**	**Нервна система.** Обвивки на главния и гръбначния мозък – мозъчни вентрикули, кръвоснабдяване на главния мозък. Ликвор. Гръбначно - мозъчни нерви. Черепно-мозъчни нерви. Вегетативна нервна система – симпатиков и парасимпатиков дял.	**2 часа**
XII. **30.11. - 06.12.**	**Сетивни органи**. Орган на зрението и слуха.	**1 час**

Изготвила: Доц. д-р А. Фъсова, дм